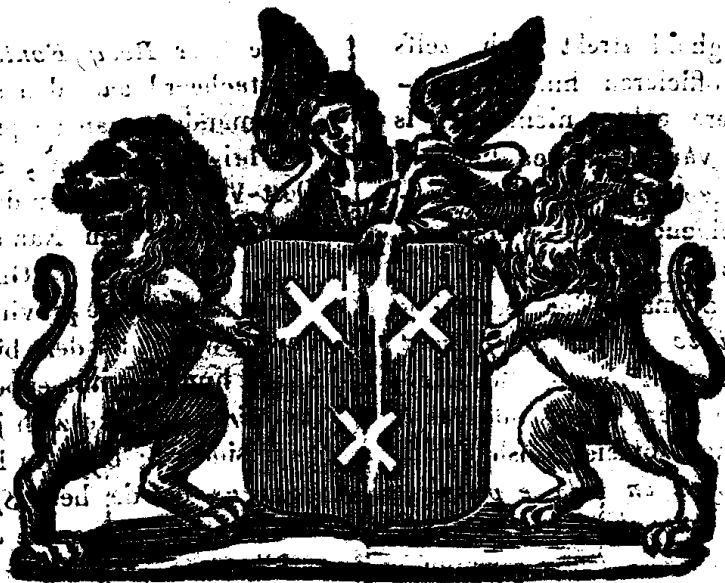

A^o. 1830.

BREDASCHE

Vrijdag

COURANT.

den 15 October.

DUITEN
GEWOON
TE
VEGELN
No. 115.

De geabonneerden ontvangen hunne gewone Couranten op heele vellen per week, voor de bepaalde Abbonnements-prijs à 2,25 per kwartaal. Intusschen zal men niet meer dan 30 Cents voor 3 of 4 extra-couranten, per week, betalen.

N E D E R L A N D E N.

Breda, den 14den October.

Dat de belgische bladen spoediglijk trachten den geest van ongerustheid gaande te houden, door allerhande logens en laster te verzinnen en te verspreiden, laat zich, hoe slecht zulks ook wezen moge, in de tegenwoordige oogenblikken eenigzins begrijpen. Dat deze de inwoners der grens-vestingen van Oud-Nederland, en bij namen Hertogenbosch, Venlo en Breda, als met eenen slechten geest voor koning en vaderland bezielde, afschetsen, het is, hoe lasterlijk ook, tot daar aan toe. Maar dat noord-nederlandsche bladen, en vooral een zoo geacht nieuws-papier als het amsterdamsche algemeene handelsblad, in deszelfs *particuliere correspondentie* uit Breda op goed geloof van eenen wevelen correspondent, zijn blad bezoedelt met zijdelingsche schimp tegen dien geest der ingezetenen uit te schieten, is minder begripelijk en zelfs niet zeer kiesch.

Het mag misschien waar zijn, dat het getal der zich te Breda aanbiedende vrijwilligers, naar evenredigheid der bevolking minder groot zal zijn, even waar is het, hoe pijnlijk het bovengemeld blad dan ook moge vooruit remmen, dat geene plaats naar evenredigheid meer militairen aan den staat immer leverde dan onze van ceuwen her, waardige stad.

Men houde tevens vooral in het oog, hoeveel families thans hunne dierbaarste betrekkingen bij de armee hebben, als ook, dat in de vesting Breda schitterlijke of militaire diensten te bewijzen wel even zoo goed mag gerekend worden, als die bij de te veld staande armee te verrigten, en dat de vreedzame Bredasche burgers zeer gestemd en genegen zijn, om, als het er op aan mogt komen, waar voor God onze stad en ingezetenen behoeft, *pro aris et focis* te strijden, gelijk zij zulks in den winter van 1813 (*) zeer onduidelzinnig getoond hebben, en alsoe met vrucht soldaten bij de armee te veld kunnen uitwinnen.

Ten gevolge van het besluit van den staatsraad, directeur der posten en verderemiddelen aan vervoer, in ons vorig nummer medegedeeld, ontbreken ons heden, voor het eerst, alle de belgische papieren en brieven, het *Journal d'Anvers* alleen uitgezonderd. Ook de Nederlandsche Staats-Courant is heden (alhier niet) aangekomen.

De hoogleeraar Kinker, welke, tot waarborg voor de veiligheid van den heer Behr, gevangen gezet was, is te Tongeren uitgewisseld geworden en heeft zich naar Luik doen terug brengen. De Luikenaars zeggen, met dat blijk van vertrouwen grootelyks vereerd te zijn.

Op den 12den dezer is een detachement vrijwilligers, uit 's Hage komende, door Rotterdam gepasseerd, en per stoomboot naar Antwerpen vertrokken, om zich aldaar bij de jagers te voegen.

Van goederhand kan men verzekeren, dat, sedert den laatsten augustus, slechts vijftien man gemist worden van de 1ste afdeling infanterie, die grootendeels uit Brusselaren bestaat. Het is dus niet waar, zoo als een der Brusselsche bladen gezegd heeft, dat een geheel bataillon der afdeling aldaar met wapens en bagaasje aangekomen zou zijn.

De leydende studenten, die hunne dienst onvoorwaardelyk

(*) In de *verkorte Geschiedenis der Nederlanden*, door M. G. VAN KAMPEN, He. Deel, de 50ste leezing, is aangegeven de gebeurtenissen van den jare 1813 van 10 tot 11 October en 25 December, het volgende: Van alle steden was Breda veroverd door de Fransen, waarom dan ook de Franschen, op bevel van NAPOLEON, hare herwinning beproefden, eer er nog eene geregelde krijgsmacht was kunnen geraken. Doch de burgers, de weinige Hollanders en Russen, die zich reeds binnen de stad bevonden verdedigden zich zoo kloekmoedig, dat, na eene bombardering van twee dagen, de belegeraars (12,000 man sterk, met 23 stukken geschut) moesten afdeinen.

hebben aangeboden, zullen een corps jagers van drie compagnien vervaaken. Op hun verzoek worden zij van geoffende officieren en gedeeltelyk ook van onder-officieren voorzien.

— De utrechtsche studenten zijn voor eenige dagen bestemd geworden, om aan eene der afdelingen te worden verbonden en naar Bergen op Zoom te vertrekken.

— Zeer wel onderrigte lieden, zegt een fransch dagblad, die de stukken gezien, in handen gehad en gelezen hebben, verzekeren, dat men, op het eerste oogenblik van den opstand in Belgie, allereerst aan *Napoleon II* gedacht had; maar dat zeer veel invloed hebbende Belgen, uit vrees voor eene weigering van de zijde van Oostenrijk, naderhand de kroon aan koning *Louis Philippe*, voor zijnen tweeden zoon, den hertog van Nemours, hadden aangeboden. Het kabinet van het Palais Royal zou, in plaats van onmiddelyk dat aanbod te beantwoorden, de *dépêche* aan prins *Talleyrand* te Londen hebben gezonden, ten einde deze het engelsch kabinet deswegens raadplegen en trachten zou, deszelfs toetemming te verwerven: eene wezenlyk zeer voorzigtige maatregel. De ambassadeur zou, om de zaak smakelyker te maken, het verlaten van Algiers, bij wijze van schadeloosstelling, hebben voorgeslagen. Op deze opening zou het britsche kabinet geantwoord hebben, dat het aanbod, om Algiers te verlaten, weinig om het lijf had, aangezien zulks reeds eenmaal als voorwaarde voor de onmiddelyke erkenning van *Louis Philippe*, welke, door diens agenten, zoo levendig begeerd was geworden, had gestrekt; daarbij was de zaak van die zijde gebleven.

— Volgens berigten, langs eenen bijzonderen weg bij ons ontvangen, had men in Gent Brusselaars ingelaten (*zie hier onder art. Gent*), onze correspondent berigt ons daarbij echter tevens, dat de Gentenaars reeds aan het kloppen waren, om ze wederom uit te drijven.

— Men schrijft ons uit Antwerpen, dat serygister avond (den 11den) aldaar, 800 man van de bezetting van *Charleroi* ongewapend waren aangekomen, doch reeds den volgenden dag van wapenen voorzien waren geworden. De beste geest bezielt deze soldaten, die alle uit de noordelyke provinciën herkomstig zijn.

— In Antwerpen zijn nog binnengerukt het 3de Bataillon Artillerie nationale Militie en 2 Compagnien van het 1ste Bataillon Veld-Artillerie. Deze troepen (alle mede Hollanders) voeren een 6 e en een 12 e batterij.

— Men zegt, dat de Generaal baron *Tindal*, dezer dagen in Antwerpen aangekomen, met het opperbevel van het leger zal belast worden.

— Bijzondere berigten uit Brussel melden ons, dat de toestand dier stad met elken dag verergert. Hare armoede groeit met hare vrijheid-gelyk op; doch het is te vreezen, dat, wanneer het met deze laatste gedaan zal zijn, de eerste, nog lang bestaan zal. De winkeliers klagen, dat zij geene koopers, de restaurateurs, dat zij geene betaling zien en het eenige, waarin nog eenig vertier is, is het brabantisch driekleurig lint. Onder de werkzaamheden van provisioneel gouvernement (hetwelk alleen nog door den invloed van den banneling *de Potter* staande blijft) behoort het herdoopen van eenige markten en straten, ter uitdijging zelfs van de flauwste sporen der hollandsche overheersching, ofschoon Brussel toch onder dat despotismus groot en rijk geworden was. Men zegt, dat de *Place Royale* voortaan *Place des martyrs* zal heten.

— Inmiddels onderscheidt zich het belgische leger door daden, hunner en hun gouvernement waardige daden, die echter niet meer bevreemden, na gezien te hebben, met welke gemakelykheid hunne aanvoerders eed en plicht verzaken. — Thans plundert dit leger de buitenverblijven van Hollanders, onder voorwendsel, dat

er vijanden in verborgen zijn; en de laagheid strekt zich zelfs zoo verre uit, dat men de gevangene officieren hunne letters en dragons ontrooft. Dit verwondere echter niemand. Is niet hun geheel oorlogs materieel het werk van de vijanden? — Als een bevel, beveel men op de verzekeerde officieren der factie bouwen kan, diene het volgende verslag te wij waarborgen: De baron de Stassart, die in de laatste oorlog perbewind bekleed was, verzekerde, dat niemand der bevelen eenig leed zoude aangedaan worden. » *Signe d'offenser un militaire, je donne ma démission* » waren de alleen mans, liberale woorden; doch toen men hem de volgende verslag deed, dat het volk eenen officier mishandeld had, antwoordde hij droogjes: » *Vous voyez en cela le peu que vous voulez vous!* » en — nam zijne demissie af.

— De afval van sommige officieren, is met zoo veel verzwaren, de omstandigheden vergezeld, dat men nauwelijks gelooven kan, dat mannen, die eenmaal voorgaven, eergevoel te bezitten, zoo diep kunnen zinken. Onder anderen, in eene onzer zuidelijke vestingen zijn zij niet naar den vijand overgegaan, dan na alvorens twee maanden soldij als voorschot uit 's Rijks schatkist ontvangen te hebben. Deze laatste weldaden genoten zijnde, was hun eerste werk, hun zwaard tegen den koning te trekken en hunne makkers te verraden. De koopprijs was hun reeds uitgekeerd! De vloek van alle weldenkenden ruste op deze eerloozen, die, niet voldaan met de uitvoering van verraad, zich tevens tot die van diefstal verlaagden.

In het geheel zamenstel, zoo van het provisioneel gouvernement dat regeert, als van het leger, dat strijdt, is zoo veel onzedelijks, dat het uit den aard der zaak niet lang zoo bestaan kan. Dat gebouw houdt, reeds in zijne grondslagen, de kracht tot deszelfs slooping omvat.

De verdeeldheden duren in Brussel nog voort. Dit wordt door geloofwaardige ooggetuigen bevestigd. Dit geve ons hoop op eenen goeden uitslag; maar het wiege ons niet in slaap! Integendeel meer dan ooit zij waakzaamheid grondtrek onzer verrigtingen! Eerst dan mogen wij rusten, wanneer onze zege bevestigd is.

Bruissel, den 14den Oct.

Het centraal-comité heeft, op het rapport der commissie, belast met het opstellen van een ontwerp van constitutie voor België en van eene ordonnantie, om de verkiezingen tot leden van het nationaal congres te regelen, een besluit genomen, waarvan wij alhier de voornaamste bepalingen laten volgen:

— Het nationaal congres zal bestaan uit twee hondert afgevaardigden; welke onmiddellijk door de burgers zullen gekozen worden. Om kiezer te zijn, wordt vereischt, in België geboren of gebaturaliseerd te zijn, of zes jaren lang in België woonachtig te hebben, den ouderdom van ten minsten vijf en twintig jaren bereikt te hebben en eene zekere som in de belastingen te betalen, onder welke het patent begrepen is. — Tot leden van het congres of tot vertegenwoordigers des volks zijn verkiezbaar alle burgers boven de vijf en twintig jaren, in België geboren, of aldaar sedert de oprigting van het Koninkrijk der Nederlanden woonachtig geweest zijnde. De vertegenwoordiger behoort niet te wonen in de provincie, voor welke hij verkoren is. Alle burgers, welke de gevorderde vereischten om kiezer te zijn, bezitten, worden aangenoodigd, om zich, vóór den 20sten October, te doen inschrijven, op welke dag de lijsten door de gemeente-besturen zullen gesloten en openlijk aangeplakt worden. Deze gemeente-besturen zullen nog vier dagen tot het aanhooren der reclamatiën vaceren, waarna de lijsten definitief gesloten en, op den 25sten October, naar het provisioneel gouvernement opgezonden zullen worden, enz.

Hij eender besluit van het centraal comité van gisteren worden de posten van directioren van politie door geheel België afgeschaff en zullen alle de documenten en archieven, deze functiën betreffende, aan de plaatselijke regeringen worden behouden.

— Nog heeft dit comité eene nieuwe provisionele stedelijke regering van deze stad Brussel aangesteld, als nu bestaande uit de heeren Dupré, notaris, *Cabret*, grondelgenaar, *Hagemans*, bankier, *de Ganión*, avoué, *Mareq*, Ra van den algemeenen raad der godshuizen en *Palmart*, koopman; deze nieuwe regering zal onverwijld in functie treden.

Daar zijn ook maatregelen genomen, om den vreeselijken last der inkwartiering, welke sedert eenigen tijd vele huizen in druk te verhinderen, immers gelijker te doen dragen.

— Ten gevolge van de vrijheid van alle eerediensten zijn de posten van aalmoezners bij het nationale leger afgeschaff.

De heer *Recq Fontaine*, van Mons, kapitein bij de infanterie, is tot militairen attaché aan den staf van den heer *Ducq*, is tot militairen commandant van de provincie Henegouwen, de kolonel *de Mahieu* tot brigadecommandant, metegaders tot militairen commandant van Oost-Vlaanderen de kolonel *de Maesseneke* tot militairen commandant van Namen benoemd.

Gent, den 12den October.

— De provinciale staten op het gouvernements huis vergaderde, tot deze bijeenkomst (gelijk gemeld is) door een groot aantal hunne afgevaardigden uitgenoodigd geworden zijnde. De graaf *de Serret* was juist te Gent beyond, heeft deze vergadering gepresideerd; benevens bevonden zich de ridder *de Ganión*, de baron *Campens* en de heer *Spilthoven*, van wege het provisioneel gouvernement de commissarissen.

— Allereerst brang de president in deze vergadering ter tafel de kwestie der toetreding tot het provisioneel gouvernement. Na eenige discussien, waarbij vooral gevorderd werd, dat er vertegenwoordigers van iedere provincie aan het provisioneel gouvernement zouden worden toegevoegd, werd er, met eene meerderheid van vijf en veertig tegen elf leden, tot gezegde toetreding besloten.

— Het Parijsche legioen Belgen, onder aanvoering van den burggraaf *de Pontecoulant*, is gisteren binnen deze stad gerukt en in de kazerne voor de kavalerie bij de Brusselsche poort geplaatst; daar worden nog drie hondert man van dat zelfde legioen, van Aalst, alhier verwacht; zij zullen de burgerwacht in het bewaren van rust en orde bijstaan. De heer *de Pontecoulant* heeft eene proclamatie uitgevaardigd, waarin hij onder anderen zegt, dat hij gekomen is, door het provisioneel te Brussel daartoe gezonden, om de laatste steunsels der *Hollandsche tirannie* (!) te verdrijven. Hij belooft wijders voor de orde en rust te zullen waken en dat het devies, dat op het vaandel van het legioen zal geschreven staan, *vrijheid, publieke orde en vrede*, zijne leitwortel, bij de onderteekening dezer proclamatie, den titel van *van ains-de-camp van den generaal D. J. VAN HALEN en commandant der op Gent gerigte troepen*.

— De graaf *F. de Merode* is gisteren naar Brugge vertrokken, ten einde de commissarissen van het provisioneel gouvernement ook daar te installeren. Deze zijn de baron *de Serret*, oud lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, de advocaat *Julien* en de heer *Goethals*, van Kortrijk.

ADVERTENTIEN.

* Bij E. M. A. S. K. A. M. P te Amsterdam wordt uitgegeven, en is bij B. R. O. E. S. E. & C. O. M. P. te Breda, tevens verkrijgbaar gesteld en verder alomtegenwoordig te koop. *O. R. S. T. A. N. D. S. - K. E. M. E. R. T. V. A. N. B. E. L. G. I. E. N.*, door E. M. A. S. K. A. M. P. 1841. 10ct.

* Door B. R. O. E. S. E. & C. O. M. P., Boekhandelaars te Breda, zijn gedrukt en worden met veel succes gedistribueerd:

- I. Mr. G. DORSEIFFEN, Handboek der Algemeene Geschiedenis, 3 deelen, 1°. Oostersche Volken, 2°. Grieken, 3°. de Romeinen, te samen f 6.00.
- II. — Handleiding tot de Algemeene Geschiedenis voor het Onderwijs in de Gynnasien, 5 stakken compleet. f 2.85.
- III. M. ANCELOT, Zes Maanden in Rusland, brieven bij afwezigheid der Krooning, van Z. M. in 1826, uit het Fransch. f 1.80.
- IV. Almanak der Koninklijke Militaire Akademie, Verrijkt met een getiteld grafische plaat, titel en vignet, in parton. f 3.40.
- V. J. A. FESSLER, Zeventigjarige Pelgrims leven, King nalatenschap voor zijne vrienden en vijanden. Uit het Hoogduitsch, door W. van Valken, predikant te Breda, 2 deelen, met getiteld grafische titel en vignet 6°. f 4.30.
- VI. M. P. L. BOUVIER, Handboek voor jonge beoefenaars en liefhebbers der Schilderkunst, of volledige aanwijzing tot vervaardiging van allerlei soorten van schilderwerken, in 4 stakken met 7 platen, bij intekening. f 6.00.
De twee laatste stakken zijn ter perse.
- VII. W. VAN HOUTEN, de Balans, of duidelijke voorstelling van de werking van eenzetting; de werking, de zuiverheid en de oorzaken van onzuiverheid van dit, in zoo vele opzigten, allerbelangrijkst en onmisbaar werktuig, 2de druk. f 0.30.
- VIII. Het Stoomwerktuig, deszelfs oorsprong, oeffening en samenstelling, beschreven en toegepast op fabrieken, steengrubben en stoomvuurtoegen, opgehelderd door twee getiteld grafische platen, kl: 80. f 1.50.
- IX. H. P. KRITSCHMER, Schoonheden der Zedengedrukt en uitgegeven door de Koninklijke Akademie, vervat in zijne nagelaten gescheffte verhandelingen, en in orde gebracht door Jan. Frensch, 1840. f 1.00.